

SARAH MCCOYOVÁ

Pekárova dcéra

Pekárova dcéra

Pekárova dcéra

SARAH MCCOYOVÁ

Original title: Sarah McCoy: THE BAKER'S DAUGHTER
Copyright © 2012 by Sarah McCoy
Originally published by Crown, an imprint of the Crown Publishing Group,
a division of Random House, Inc., New York.
Cover design © Sara Montrasio
Cover photo © Ken Pegg Photography

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2015
Translation © Róbert Hrebíček, 2015

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Dušan Starek
Zodpovedná redaktorka Anna Kališková
Voľný preklad veršov Róbert Hrebíček

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými ľuďmi, živými alebo mŕtvymi, udalosťami či lokalitami je absolútne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat', ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-476-2

Venujem Brianovi.
Zahlen bitte, mein Schatz.
Ich liebe Dich.

*Každý človek je ako Mesiak – má odvrátenú stranu,
ktorú nikdy nikomu neukazuje.*

MARK TWAIN: *Pozdĺž rovníka*

*Biele svetlo nebeské padá,
netriešti sa na farieb dúhu.
Jeho žiara jak ráno mladá,
sviežich pastvín zalieva stuhu.
Húfy anjelov rezko kráčajú,
so smiechom hľadajú výzvy.
V diaľke vlny o brehy trieskajú,
pena vždy s penou sa zbliži.*

*Z vrcholu útesu vyhlasujú
rodiacich sa duší zhromaždenie.
Súd skrz existenciu schvaľujú,
pamäti na zemi zatemnenie.
Duše sa pomaly ťahajú,
prúdy a protiprúdy tvoria.
Sladké volanie počúvajú,
svoje zemské sny v ňom nachodia.*

ROBERT FROST: *The Trial by Existence (Súd skrz existenciu)*

Prolog

GARMISCH, NEMECKO
JÚL 1945

Dlho po tom, čo pec na prízemí vychladla a telá zababušené do bavlnených prikrývok rozohriali poschodie, vystrčila nohy spod tenkej deky a ticho kráčala tmou. Papuče si neobula, lebo sa obávala, že ich klapot by zobudil spiaceho manžela. Na chvíľu sa zastavila pred dcérinou izbou. Ruku položila na kľučku a ucho pritisla k dverám. Vychádzalo spoza nich tiché chrápanie, s ktorým okamžite zladila svoje dýchanie. Kiežby mohla zastaviť plynutie času, zabudnúť na minulosť i prítomnosť, otočiť kľučkou a ľahnúť si k dcére ako za starých čias. Tajomstvo jej však nedovolilo zabudnúť. Ťahalo ju preč, dolu úzkymi schodmi, ktoré pod jej ťarchou vŕzgali. Kráčala po špičkách a jednou rukou sa pridržala steny.

Na pracovnej ploche kuchynskej linky sa vynímali naukladané kopy cesta, okrúhle a biele ako bábätká. Niesla sa z nich vôňa mlieka a medu a prisľub štedrého zajtrajška. Škrtla zápalkou. Čierna hlavička sa rozhorela a plameň olizol knôt. Kmitajúce stuhly sviečky mala radšej ako jasné, usvedčujúce svetlo elektrickej žiarovky. Pred dverami hliadkovali ozbrojení vojaci. Nemohla riskovať, že podnieti ich zvedavosť alebo zobudí rodinu.

Pod kysnúcim cestom si kľakla na kolená, odtisla nabok sčernetý hrniec a v tme šmátrala po praskline medzi podlahovými doskami, kam skryla nový list. Dlaňami, ktoré jej od valkania cesta zmozolnateli, sa zachytila o triesky. Zapichli sa jej plytko do kože, no nevšímala si to. Srdce si cítila až v ušiach, rukou a špičkami prstov sa jej šírilo teplo. Napokon nahmatala papier, ktorý predtým zastrčila do štrbiny, a začula šuchot.

List dorazil spolu s ostatnou poštou, zastrčený medzi potvrdenkou od miestneho mlynára a dávno zabudnutým vydaním časopisu *Signal Magazine*. Obálku mal roztrhnutú, strany rozmočené a nečitateľné. Nepoškodená zostala azda iba reklama na hliníkový bicykel značky BMW pre moderného cyklistu. Väčšina korešpondencie bola otravná, ale tu si hneď všimla jemný rukopis a staromódny vosk. Okamžite ich rozpoznala. Prv než ktokoľvek na pošte mohol spozorovať niečo podozrivé, list si rýchlo vložila do vrečka na dirndli.

Doma na ňu manžel zavolať: „Čo je nové?“

„Nič. Iba nákupy či predaje.“ Podala mu časopis a potvrdenku. „Ber, ber, ber. Svet sa nikdy neprestane krútiť.“ Ruky si zastrčila do vreciek a pevne zovrela list.

Manžel zavrčal a rozpadnutý časopis odhodil do smetí. Zahrotenou čepelou prešiel po hornej časti obálky, vytiahol mlynárovu potvrdenku a pozorne ju preštudoval. V duchu spočítal sumy a nato súhlasne prikývol. „Kým sa bude otáčať, človek sa každé ráno zobudí hladný. Vďaka bohu, inak by sme skrachovali, ja?“

„Ja,“ zopakovala. „Kde sú deti?“

„Vonku. Plnia si povinnosti,“ odvetil.

Prikývla. Odobrala sa do prázdnej kuchyne, aby skryla list až dovtedy, kým si ho nebude môcť bez obáv prečítať.

Teraz, keď kosákovitý mesiac visel na oblohe ako rybia kosť, si čupla a položila sviečku na dlážku. Keď predtým zovrela list, zlomila pečať. Drobné kúsky sa rozsypali na podlahu. Dôkladne ich zamietla k základni svietnika, rozložila papier a začítala

sa do dôverne známeho písma. Pri každom dôležitejšom slove sa jej rozochveli ruky. Dýchala čoraz rýchlejšie. Aby zostala ticho, napokon si musela zakryť ústa.

Plameň sviečky sa krútil a chvel, v jeho strede pulzovala modrá žila. Smer vetra sa zmenil. Zmeravela a počúvala slabý šuchot na druhej strane kuchyne. Modlila sa, aby to bola myš. Túlavý pes ňuchajúci pri zadnom vchode. Poryv alpského vetra či prechádzajúci duch. Čokoľvek, len nie človek. Nemohla si dovoliť, aby ju ktosi zbadal. Nie s týmto listom v ruke.

Vtiahla sa hlbšie pod pracovnú plochu kuchynskej linky, zhúžvaný papier si vtisla do lona a chytila železný hrniec, ktorý páchol po dusenej cibuli z predchádzajúceho dňa. Počkala, kým sa plameň nevzpriami a neutíši. Cívela naň, až ju rozpálili oči. Aby si uľavila, zatvorila ich. Zbadala scény, ktoré pripomínali staré fotografie: dievčatá s farebne zladenými mašľami na koncoch vrkočov, sediace pod ovocným stromom, chlapec s končatinami, ktoré boli také tenké, že sa ponášali na ohnuté trstie pri brehu rieky, muž, ktorého tvár zohavili tieň, prehltajúci čokoládu, čo mu vytekala z diery v hrudníku, žena, ktorá tancovala vo vatre, no nehorela, zástupy detí, čo jedli kopy chleba.

Keď otvorila oči, zistila, že plameň zhasol. Čierňava noci ustupovala a nahrádzala ju zamatová modrá rána. Vo svojom úkryte zaspala. Začínal sa však nový deň a už tam nebude v bezpečí. Vyliezla von, kosti jej vŕzgali a praskali.

List si vzala so sebou, skryla ho do tenkých záhybov nočnej košele. Po schodoch vystupovala po špičkách a znova prešla popri dcérinej izbe. Vklzla naspäť pod prikrývku a premýšľala. Manžel zotrval v bezsennom spánku. Pomaly, s veľkou presnosťou, natiahla ruku a zastrčila papier pod matrac. Potom si ju položila na hrud'

Mala pocit, že jej tam bije cudzie srdce. Obradne pulzovalo, zatiaľ čo zvyšok tela znecitlivel a vychladol. Na nočnom stolíku tikali hodiny – *tik, tik, tik*. Nijaké *tak* kyvadla nepočula. Do-

plňal ich tlkot jej srdca. V mysli v rytme metronómu čítala list. Odrazu budík vybuchol do ohlušujúceho zvonenia. Kladivko neúnavne udieralo na zvonček.

Ani sa nepohla.

Manžel sa prevalil nabok, pričom stiahol prikrývku a odhalil jej telo. Zostala nehybná ako mŕtvola. Vypol budík, obrátil sa nazad, aby ju pobožkal na líce, a vstal. Predstierala hlboký spánok. Taký, pri ktorom človek letmo zazrie večnosť.

Čoskoro sa k nemu pripojí. O tom, čo sa dozvedela, pomlčí a čo najnevinnejšie privíta horúce slnko. Postará sa o deti, vydrhne riad, natiahne kukučkové hodiny a zametie dlážku. Potom bude piecť chlieb a potierať žemle roztopeným cukrom.

Prvá kapitola

FRANKLIN RIDGE DRIVE 3 168
EL PASO, TEXAS

5. NOVEMBRA 2007

Reba už vyše týždňa denne volala do Elsie's German Bakery, no nikdy nikto nezdvihol. Zakaždým ju privítal telefónny záznamník s huhňavým západotexaským hlasom. Skôr ako sa ozvalo pípnutie, odpila si pomarančovej šťavy, aby pôsobila radostne a milo.

„Dobry deň. Som Reba Adamsová z časopisu *Sun City*. Znova som zavolala, aby som zastihla Elsie Meriwetherovú. Číslo som uviedla v predchádzajúcich dvoch odkazoch. Keby ste mi teda mohli brknúť naspäť... Bolo by to skvelé. Ďakujem.“ Položila a hodila mobil na pohovku. „P. S.: Vytiahni hlavu z pece a zdvihni ten prekliaty telefón!“

„Prečo tam nezájdeš?“ Riki si obliekol kabát.

„Asi nemám na výber. Posledný termín je o dva týždne,“ poťažovala sa Reba. „Myslela som si, že táto reportáž bude ľahká, že sa pri nej zabavím. Strávim hodinu telefonovaním, pošlem fotografa, aby urobil zopár záberov, a koniec. Veď to má byť iba optimisticky ladený profil.“ Podišla k chladničke a zahľadela sa na tvarohový koláč s karamelom, ktorý si Riki odložil na večer. „Oslava Vianoc na celom svete, s dôrazom na našu lokalitu.“

„Uhm.“ Riki zaštrngal kľúčmi od auta. „To by naozaj nemalo byť ťažké. Spomeň Texas a Mexiko. Na akých iných krajinách ešte záleží?“ Samolúbo sa zaškeril.

Reba vyvrátila oči dohora a zaželala si, aby sa čím skôr po-
bral. Tešila sa na jeho odchod, no zároveň na ňu doľahol smú-
tok a nostalgia. Kedysi sa ňou v jeho prítomnosti valili vlny
eufórie, akoby vypila priveľa pohárov vína. Mudrlantské po-
známky jej pripadali kovbojsky roztomilé. Vďaka tmavej ple-
ti a španielskemu prízvuku pôsobil exoticky a plamenne, drzo
a neodolateľne.

Keď pracovala na reportáži o prisťahovalectve, kráčala s ním
po stanici pohraničnej stráže. Takmer nebola schopná udržať
v ruke pero a robiť si poznámky. Zdalo sa jej, že sa zmenila na
ladičku – vibrácie jeho hlasu jej rozochvievali chrbticu a šírili sa
až ku končekom prstov.

Prehliadka stanice a rozhovor sa skončili tam, kde sa začali –
pri vchode. „Sme obyčajní ľudia, ktorí si robia svoju prácu,“ vy-
hlásil a otvoril dvere, aby mohla odísť.

Prikývla a nepríjemne dlho zostala stáť. Nebola schopná pri-
nútiť nohy, aby vykročili z dosahu jeho temného, magnetické-
ho pohľadu.

„Možno budem potrebovať ďalšie informácie. Budete ešte
k dispozícii?“ spýtala sa a on jej pohotovo nadiktoval číslo na
mobil.

O dva týždne už ležala vedľa neho nahá. Rozmýšľala, kto je
tá žena, ktorá sa zmocnila jej tela. Nie je to Reba Adamsová, as-
poň nie tá, čo pochádza z Richmondu v štáte Virgínia. Tá by sa
totiž nikdy nevyspala s mužom, ktorého by poznala tak krátko.
Škandalózne! Táto žena sa jej videla celkom iná a presne po tom
túžila. Ovinula sa okolo neho a bradu si položila na jeho tmavú
hrud'. Veľmi dobre vedela, že môže každú chvíľu vstať a odísť.
S novonadobudnutou mocou bola natoľko spokojná, že sa jej
rozkrútila hlava. Nechcela ho opustiť a netúžila ani po tom, aby
to urobil on. Priamo na mieste sa modlila za to, aby zostal. Spra-

vil to a teraz si pripadala ako sťahovavý vták, ktorého reťazou priviazali ku skale na púšti.

Nervózne potriasala nohou. Škfkalo jej v žalúdku.

„Uvidíme sa neskôr.“ Riki ju pobožkal na tylo.

Neobrátila sa.

Dvere sa otvorili a zavreli. Poryv studeného novembrového vzduchu jej schladil holé členky. Keď jej popri prednom okne prešiel zeleno-biely pikap s nápisom *Americký colný úrad a ochrana hraníc*, vytiahla z poličky koláč. Aby tri zvyšné kúsky zostali dokonale súmerné, z každého z nich trochu odkrojila. Potom olizla čepeľ noža na maslo.

O

Popoludní Reba zaparkovala pred Elsie's German Bakery na Trawood Drive. Obchod bol menší, ako si predstavovala. Nad dverami visela vyrezávaná drevená tabuľa: BÄCKEREI. Hoci z Franklinových vrchov vial silný vietor, v ovzduší sa držala vôňa kysnutého chleba a medovej polevy. Reba si pod bradou vytiahla golier kabátika nahor. Na El Paso to bol chladný deň, veď teplota dosahovala iba sedemnást stupňov.

Nad dverami pekárne sa rozozvučal zvonček a tackavo z nich vyšla tmavovlasá žena so synom. Chlapec držal v ruke spolvíce rozžutý praclík posypaný soľou.

„Kedy si môžeme dať medovník?“ spýtal sa.

„Po večeri.“ Mama ho chytila za voľnú ruku.

„Čo bude na večeru?“ Chlapec zahryzol do zauzleného stredy.

„*Menudo*.“ Pokrútila hlavou. „Jesť, jesť, jesť – nad ničím iným nerozmýšľaš.“ Ťahala ho popri Rebe. Niesla sa z nich vôňa škoric a nového korenia.

Reba vpochodovala do obchodu, odhodlaná dopátrať sa odpovedí. Z reproduktora vo výške vychádzala džezovo ladená bigbandová skladba. V kúte sedel akýsi muž a čítal noviny. Na stole mal šálku kávy a tanier s rezom biskupského chlebička. Za vit-

rínou sa obracala štíhla, no statná žena so striebřistými plavými vlasmi. Z tácky do košíka presúvala chrumkavé žemle.

„Jane! Dala si tam slnečnicové semienka! Povedala som ti, že to má byť rasca!“ skríkol ktosi spoza závesu, ktorý oddeľoval kaviareň od kuchyne.

„Mám zákazničku, mami!“ podotkla Jane a zastrčila si za ucho prameň šedivejúcich vlasov.

Reba spoznala texaský prízvuk z telefónneho záznamníka.

„Čo vám dám? Toto je posledná dnešná várka *Brötchen*. Sú čerstvé.“ Kývla na košík.

„Ďakujem, no... Som Reba Adamsová.“ Odmlčala sa, ale výraz na Janinej tvári prezrádzal, že ju nespoznala. „Nechala som vám niekoľko odkazov.“

„Objednali ste si koláč?“

„Nie. Píšem pre časopis *Sun City*. Chcela som urobiť rozhovor s Elsie Meriwetherovou.“

„Aha, prepáčte. Odkazy zvyčajne počúvam v nedeľu, no minulý víkend som sa k tomu nedostala.“ Obrátila sa ku kuchyni. „Mami, niekto za tebou prišiel!“ V rytme džezových trúbok ťukala prstami do pokladnice, potom to skúsila znova: „Mami!“

Zarachotil plech na pečenie. „Miesim cesto!“

Jane kajúcne pokrčila plecami. „Hneď sa vrátim.“ Pretlačila sa závesom, pričom odhalila oceľové kuchynské spotrebiče a široký dubový pekársky stôl.

Reba skúmavo hľadela na zlatisté bochníky naukladané v košoch na policiach: *Roggenbrot* (svetlý ražný chlieb), *Bauernbrot* (sedliacky chlieb), *Doppelback* (dvakrát pečený chlieb), *Simonsbrot* (celozrnný chlieb), čiernoľsný chlieb, cibuľovo-ražný chlieb, praclíky, makové žemle, *Brötchen* (pšeničné žemle). V sklenej vitríne ležali úhladné rady jasne označených múčnikov: marcipánové koláče, mandľové sušienky, tri rozličné druhy *Kuchen* (koláčov: lieskové, čerešňovo-syrové a škoricovo-maslové), mandľovo-medové tyčinky, záviny, biskupské chlebíčky, pomarančové *Quittenspeck* (dulové cesto), kysnuté koláčky plnené

žervé a *Lebkuchen* (medovníky). Na papieri prilepenom k pokladnici stálo: KOLÁČE NA OSLAVY NA OBJEDNÁVKU.

Rebe zaškŕkalo v žalúdku. Odvrátila sa od vitríny a sústredila sa na úzke listy kôpru pri pokladnici. *Nesmieš, nesmieš*, opakovala si. Potom zalovila v kabelke, vytiahla antacidum Tums s ovocnou príchuťou a užila tabletku. Pripomínala cukrík a zasýtla ju.

Zarinčal ďalší plech, potom sa ozval prúd trhanej nemčiny. Jane sa vrátila s čerstvou múkou na zástere a predlaktiach. „Dokončuje ovocné koláčiky. Dáte si šálku kávy a počkáte, slečna?“

Reba pokrútila hlavou. „Ďakujem. Iba posedím.“

Jane ukázala na stoly v kaviarenskej časti. Všimla si, že má zaprášené ruky, a oklepala sa. Do vzduchu sa vzniesla pšeničná múka. Reba si sadla, vytiahla zápisník a magnetofón. Chcela si byť istá, že výroky vhodné do reportáže získa už teraz a nebude sa tam musieť vrátiť. Jane utrela vitrínu čímsi, čo voňalo po levanduliach, potom začala upratovať stoly v kaviarni.

Na stene pri Rebe visela zarámovaná čiernobiela fotografia. Najskôr sa jej zdalo, že vedľa staršej ženy, možno Elsie, stojí Jane. Obe dámy však boli čudne oblečené. Mladšia mala na bielych šatách dlhú pláštenku a plavé vlasy začesané do drdola. Staršia bola v tradičnom nemeckom dirndli s výšivkami, ktoré pripomínali sedmokrásy. Ruky mala zopnuté vpredu a pokorne sa usmievala. Mladšia žena bola natočená plecom k aparátu a zubila sa. Trochu sa mračila na fotografa, no oči jej žiarili.

„Mojá *Oma* a mama. Vianoce tisícdeväťstoštyridsaťštyri,“ ozvala sa Jane.

Reba kývla k fotografii. „Podobnosť je neodškriepiteľná.“

„Bolo to v Garmischi koncom vojny. O detstve nikdy nehovorila rada. Po niekoľkých rokoch sa vydala za otca – len čo prestali platiť zákony o zákaze bratříčkovať sa s cudzími vojakmi. Osemnásť mesiacov tam pôsobil ako člen Armádných zdravotníckych zborov.“

„To znie ako nádherný príbeh,“ nadviazala Reba. „Dvaja ľudia z celkom odlišných svetov sa neočakávane stretnú.“

Jane švihla handrou na čistenie. „Nerodí sa práve tak?“

„Čo?“

„Láska.“ Pokrčila plecami. „Jednoducho vás zasiahne – buch!“ Rozstrekla trochu prostriedku s levanduľovou vôňou a utrela stôl.

Láska bola to posledné, o čom sa Reba chcela rozprávať, najmä s neznámou ženou. „Takže otec je Američan a mama Nemka?“ Do zápisníka nakreslila špirálu a dúfala, že Jane bude jednoducho odpovedať na otázky a prestane sa vypytovať.

„Áno. Otec bol Texasan, rodený.“ Keď ho spomenula, rozžiarili sa jej oči. „Po vojne požiadal o umiestnenie v pevnosti Fort Sam Houston a armáda ho nasadila do Fort Bliss.“ Zasmiala sa. „Vždy však vravel, že kdekoľvek v Texase je lepšie ako v Louisiane, na Floride alebo prekliatom severe.“ Pokrútila hlavou, potom zdvihla zrak. „Nemáte rodinu v New Yorku či Massachusetts, však? Dnes na to človek podľa prízvuku nepríde. Musíte mi to prepáčiť. Prudko som sa pohádala s istým výrobcom pizze z Jersey. Akosi som potom zatrpkla.“

„Neurazili ste ma,“ ubezpečila ju Reba.

Jeden jej vzdialený bratranec šiel na Syracuskú univerzitu a v New Yorku zostal už navždy. Rodina si nevedela predstaviť, ako niekto môže vydržať tamojšie chladné zimy. Domnievala sa, že nízke teploty prenikajú aj do samotných ľudí. Reba navštívila severovýchod Spojených štátov iba zopár ráz, navyše vždy v lete. Obľubovala teplé oblasti. Ich obyvatelia boli zakaždým opálení a usmiami – šťastní.

„Pochádzam z juhu. Z Virgínie. Z okolia Richmondu,“ dodala.

„Čo tu robí dievča z Virgínie?“

„Zlákala ho divoký západ.“ Pokrčila plecami. „Prišla som písať pre časopis *Sun City*.“

„Dofrasa! Verbujú až v takej diaľke?“ Jane si prehodila handru na čistenie cez plece.

„Ani nie. Povedala som si, že začnem tu a napokon odídem do Kalifornie – do Los Angeles, Santa Barbary, San Francisca.“ Nádej, že si splní tento sen, jej ešte stále nedávala spávať. Zamrvila sa na stoličke. „Som tu však už dva roky.“ Odkášala si. Takmer stále rozprávala ona, pritom potrebovala, aby sa rozhovorila Jane.

„Rozumiem, zlatko.“ Jane sa posadila za stôl v kaviarenskej časti a levanduľový čistiaci prostriedok položila na dlážku. „Toto je jednoznačne pohraničné mesto. Jeho zmyslom je prechod, prejazd. Niektorí ľudia sa však nikdy nedostanú na druhú stranu. Uviaznu na pomedzí toho, kde boli, a toho, kam smerovali. Po niekoľkých rokoch si už nikto nespomenie na to, kam mal namierené, a tak všetci zostanú tu.“

„To stojí za uverejnenie.“ Reba potukala perom po stole. „Ste tu už istý čas, pravda?“

„Celý život. Narodila som sa v Beaumontovej nemocnici vo Fort Bliss.“

„Kam teda smerujete, keď už ste tu doma?“

Jane sa usmiala. „To, že sa niekde narodíte, ešte neznamená, že to musí byť váš domov. Niekedy sledujem premávajúce vlaky a ľutujem, že na ne nemôžem naskočiť. Pozorujem, ako lietadlá zanechávajú stopy na modrej oblohe, a želám si, aby som bola v jednom z nich. Mama ma vždy pokladala za rojka, fantastu, človeka dvíhajúceho zrak k hviezdám. Nech už som akákoľvek, nesmierne som si želala, aby som taká nebola. Snívanie mi vôbec neprospieva.“